MAPPENSTRUCTUUR

" Lightroom is briljant in het houden van orde, maar dat kan alleen als je ook met een bepaalde orde begint " Scott Kelby 2014.

VRAAG 1: Waar ga je al je foto's opslaan?

- > Doe dat niet in de C-schijf waar Windows en andere software staat.
- Elke week een kaartje van 4GB vergt jaarlijks meer dan 200 GB opslagruimte...
  - Hoeveel ruimte heeft je harde schijf in de computer?
    - Overweeg van meet af aan een externe harde schijf te gebruiken. Anno 2014 heb je een 3 Terabyte harde schijf voor ongeveer € 100,00. In het genoemde rekenvoorbeeld kun je daarmee 15 jaar vooruit!!
- > Waar ga je een back-up van je foto's opslaan? Gebruik daar een tweede externe harde schijf voor

VRAAG 2: Hoe ga ik de foto's ordenen?

- Breng al je foto's in één basis-map onder. Daarbinnen kun je zoveel mappen en sub-mappen en sub-submappen maken als je wil.
  - Maak die basis map vóórdat je in Lightroom begint.
- Bedenk een mappenstructuur (het eerste niveau in je basis map) die eenduidig is. Je kunt er altijd nog een map aan toevoegen. Maak binnen die sub-mappen weer sub-sub-mappen.

INSTELLINGEN VOOR DE BIBLIOTHEEK

Start Lightroom, open het menu "<u>bewerken</u>" en kies "<u>Catalogusinstellingen</u>"

Lightroom opent het volgende scherm:

lgemeen Bestandsafhand	eling Metagegevens		
Locatie:	C:\Users\Gebruiker\Pictures\Lightroom	Tonen	]
Bestandsnaam:	Lightroom 5 Catalog-2.lrcat		
Gemaakt:	5-9-2013		
Laatste back-up:	21-10-2014 @ 9:59		
Laatste optimalisatie:	21-10-2014 @ 9:59		
Grootte:	517,11 MB		
Back-up maken			
Back-up van catalogu	maken: Telkens wanneer Lightroom wordt afgesloten	-	[
		01	

In het vak INFORMATIE zie je waar Lightroom de catalogus opslaat. Je kunt dit niet veranderen.

In het vak BACK-UP MAKEN kun je aangeven wanneer Lightroom een back-up moet maken van de catalogus. Het is een goede keuze om dit elke keer dat je afsluit te doen.

Elke keer als je dan Lightroom afsluit krijg je onderstaand scherm:

Back-up van catalo	igus maken	<
Instellingen voor Opmerking: h	de catalogus "Lightroom 5 Catalog-2″ geven aan dat er altijd een back-up moet worden gemaakt wanneer de catalogus wordt gesloten. iermee wordt alleen een back-up gemaakt van het catalogusbestand en niet van de foto's waarnaar in de catalogus wordt verwezen.	
Back-upmap: Ook:	C:\Users\Gebruiker\Pictures\Lightroom\Badkups Kiezen ✓ Integriteit testen voordat er een back-up wordt gemaakt ✓ Catalogus optimaliseren na het maken van een back-up	
	Back-up maken Deze keer overslaan	

Je kunt dan:

- > De back-upmap kiezen waar de back-up moet worden opgeslagen
- > De keuzes daaronder veranderen. IK ZOU BEIDE VINKJES LATEN STAAN.
- Alsnog kiezen om wel of geen back-up te maken. Heb je b.v. niets veranderd in Lightroom kun je het maken van de back-up achterwege laten.

IMPORTEREN

STAP 1: Maak een map IMPORTEREN (niet op de schijf waar je gaat opslaan)

- In deze map kopieer je al je foto's zoals die van de geheugenkaart in de camera.
- Vanuit deze map worden steeds de foto's geselecteerd die in een bepaalde map in Lightroom gaan komen.
- Geef desgewenst de foto's een naam die je wil blijven gebruiken.

STAP 2: Start Lightroom, open het menu bestand en kies "Foto's en video importeren"

Lightroom opent een tweede scherm:

I Image: Second State Schiff (E) + FOTO'S \FOTOCOLLECTIE Jos \ Abstract +	2 ★ Kopiěren als DNG Kopiěren Verplaatsen Toevoe Foto's naar een nieuwe locatie kopiéren en aan catalogus toevoeg	igen en	3 NAAR Lokale schijf (C:) ÷ Gebruikers \ Gebruiker \ Mijn afbeeldingen
	Alle foto's Nieuwe foto's Doelmappen		
Bestanden 🗹 Submappen opnemen	✓ Alle foto's	2 foto's 🔻	Voorvert. renderen Minimaal
▶ Lokale schijf (C:)	x x		Slimme voorvertoningen maken
▶ Lokale schijf (D:)			Mogelijke dubb. foto's niet importeren
▼ Lokale schijf (E)			Fen tweede konie maken naar:
▼ FOTO'S			C: \ Users \ Gebruiker \ Pict\ Downloadback-ups
 POTOCOLLECTIE Jos 2006 JPG 			Wijzigen van de bestandsnaam 🖪
2007 Jos			Toepassen tijdens importeren 🔻
Abstract	080511 Pannenhoef,jpg 090611 Zwam.jpg		
Atmosfeer			
Cappadocie 2011 Fauna			Metagegevens Jos 🔤
Flora			
Kunst Landschap			
Mallorca			
Mariapeel			
Noonwegen			
► Lokale schijf (K)			
	Alle deselecteren Sortere	en: Uit \$ Miniaturen	
2 foto's / 19 MB	VoorInstelling voor Importeren:	Geen ¢	Importeren Annuleren

DIT SCHERM BESTAAT UIT DRIE KOLOMMEN:

- 1. EEN BRON SELECTEREN
  - In de kolom staat het overzicht van alle schijven die in de computer aanwezig zijn en externe opslagmedia die aangesloten zijn.
  - Je zoekt hier de map IMPORTEREN die op je hebt aangemaakt en waarin je de foto's vanaf je geheugenkaart(en) het gekopiëerd. Klik op de map en in het middenvak komen alle foto's uit die map in beeld.
- 2. SCHERM MET DE GESELECTEERDE BEELDEN
  - Boven in het scherm kun je kiezen voor de wijze van afhandelen van je beelden:
    - Kopiëren als DNG zet de beelden als een Digital Negative (het door Adobe geïntroduceerde universele RAW-bestand).
    - Kopiëren laat de oorspronkelijke bestanden op de plaats van herkomst staan.

- Verplaatsen neemt de beelden op in de catalogus maar verwijderd ze in het bestand van herkomst.
- Toevoegen is beschikbaar als er een bestaande catalogus is waaraan de foto's kunnen worden toegevoegd.

DE VEILIGSTE KEUZE IS KOPIËREN.

• Onder in het middenvak staan nog een aantal mogelijkheden:

Alles select.	Alle deselecteren	Sorteren: Uit \$	Miniaturen
			_

Van links naar rechts:

- Weergave van de beelden in een raster (dit staat standaard aan)
- Een geselecteerd beeld groot weergeven. Terug naar raster door op het raster te klikken.
- Alles selecteren staat standaard aan en alle beelden zijn helder licht.
- Alles deselecteren schakelt alle selecties uit.
- Sorteren staat standaard uit. Door op de pijltje te klikken kun je kiezen voor het sorteren van je beelden op opnametijdstip, geselecteerd, bestandsnaam, mediumtype. Met name een sortering op opnametijdstip kan handig zijn om de beelden voor één bepaalde opslagmap bij elkaar te zetten.
- Miniaturen bepaalt de grootte van de beelden in het raster. Via het schuifje kun je ze groter of kleiner maken.

STAP 3: Selecteren van de beelden.

- Selecteer de beelden die naar één bepaalde map moeten. Dat kan op twee manieren:
  - VOORAF alles "<u>Alles deselecteren</u>" onder het middenvak:

- Als ze achter elkaar staan: hou de SHIFT-toets ingedrukt, selecteer het eerste beeld, selecteer het laatste beeld. Ze zijn dan allemaal geselecteerd (en helder licht)
- Als ze niet bij elkaar staan: hou de CRTL-toets ingedrukt en selecteer beeld voor beeld.

STAP 4: Instellingen voor de afhandeling van de beelden (rechterkolom)

Bestandsafhandeling		
Wijzigen van de bestandsnaam		
Toepassen tijdens importeren		
+,	Bestemming	▼
🔲 Naar submap		
Organiseren	Op datum	¢
Datumnotatie	2014/2014-11-18	¢
Lokale schijf (C:)	175 / 264 GB	•
Lokale schijf (D:)		◀
Lokale schijf (E;)	361 / 463 GB	•
Lokale schijf (K:)	156 / 932 GB	◀
LaCie (M:)	 267 / 298 GB	◄

- 1. Open het driehoekje achter "Bestemming".
  - Er verschijnt een lijst met schijven die in je computer zitten of met de computer verbonden zijn.
     Kies de map waar je je beelden wil opslaan.
  - Zo nodig kun je meteen een nieuwe submap aanmaken.
  - Organiseren geeft de keuze "op oorspronkelijke map" of "op datum" of "in één map". Het eerste zal zelden van toepassing zijn.
- 2. Sluit het driehoekje "<u>Bestemming</u>" en open de driehoekjes "<u>Bestandsafhandeling</u>", "<u>Wijzigen van</u> <u>bestandsnaam</u>" en "<u>toepassen tijdens importeren"</u>

Bestandsafhandeling 🔻
Voorvert. renderen Minimaal 🗘
Slimme voorvertoningen maken
🗹 Mogelijke dubb. foto's niet importeren
Een tweede kopie maken naar:
C. Cosers (Gebruiker (Pict(Downloadback-ups
Wijzigen van de bestandsnaam 🔻
Naam van bestanden wijzigen
Sjabloon Datum - bestandsnaam 🔶
Aangepaste tekst
Naam opname
Beginnummer
Extensies Ongewijzigd laten
De hernoemoptie is uitgeschakeld.
Toepassen tijdens importeren 🔻
Ontwikkelinstellingen Geen 🗘
Metagegevens Jos
Trefwoorden
+, Bestemming <

BESTANDSAFHANDELING:

- Voorvertoning renderen. Hiermee wordt bepaald hoe groot de bestanden worden opgeslagen. Minimaal lijkt de verstandigste keuze.
- Slimme voorvertoningen maken maakt het mogelijk je beelden te bewerken als de harde schijf waar ze opstaan NIET aan de computer is aangesloten. KAN OOK LATER GEDAAN WORDEN.
  - $\circ$ $\;$ Komt aan de orde in de workshop bewerken...
- Mogelijke dubbele foto's niet importeren: aangevinkt laten.

WIJZIGEN VAN BESTANDSNAAM

Je zou hier de bestandsnamen van de beelden kunnen aanpassen. Zal in de meeste gevallen niet van toepassing zijn.

TOEPASSEN TIJDENS IMPORTEREN

- Ontwikkelinstellingen staat standaard op geen. Klik op de driehoekjes en je krijgt een hele waslijst aan mogelijke ontwikkelingen die toegepast worden bij het importeren. Deze functie zal zelden van to4epssing zijn, omdat de ontwikkelingen dan op alle geselecteerde foto's worden toegepast!!!
- Metagegevens kun je als je dat wil specifiek instellen. Klik op de pijltjes en kies voor "voorinstellingen bewerken". Als je dat niet wil kies dan voor "geen".
- > In het vak trefwoorden kun je aan de foto's trefwoorden toevoegen.
  - Het is wel van belang hier alleen trefwoorden te gebruiken die voor alle geselecteerde foto's gelden!!

STAP 5 Importeren

Klik als laatste op de knop "<u>IMPORTEREN</u>" en het proces start. Het scherm sluit en in het Lightroom-scherm verschijnen de foto's. Tijden het importeren verschijnt er links boven een balkje waarop de voortgang te zien is.

LIGHTROOM GEBRUIKEN...

Als je Lightroom opent zie je de volgende mogelijkheden. SCHRIK ER NIET VAN.... Het kan vereenvoudigd worden! We gaan dat per onderdeel laten zien.

- Kaart laat foto's koppelen aan de wereldkaart. Als je ingebedde GPS-gegevens hebt gebeurt dat automatisch.
- o Boek stelt je in staat een fotoboek samen te stellen
- o Presentatie laat je een diavoorstelling maken met je beelden
- $\circ$ $\:$ In Web kun je een galerie voor publicatie op internet maken.
- Door rechtsklik op de werkbalk kun je vinkjes weghalen voor modules die je niet of zeer zwelden zult gaan gebruiken.

HET LINKER MENUSCHERM

Hier staan de menu's

- Navigator
- Catalogus
- Mappen
- > Verzamelingen
- Services voor publiceren

Je kunt elk menu openen en sluiten door op het driehoekje voor de naam te klikken.

Over het algemeen is het handig om het menu mappen op te hebben, zodat je snel van map kunt wisselen.

© Jos Hagens 2014

- NAVIGATOR laat een afbeelding van de geselecteerde foto zien. De opties boven in het menu komen verderop nog aan bod.
- CATALOGUS geeft het totaal aantal foto's dat er in je catalogus zit en ook het aantal foto's dat de laatste keer in geïmporteerd. Snelle verzamelingen komt verderop aan bod.
- MAPPEN geeft het overzicht van de ordening van je beeldopslag zoals die in de catalogus zijn opgenomen. De beelden in de map die je selecteert wordt in het middendeel van het scherm getoond

Je ziet helemaal onderin een mapje met een vraagteken. Daar gaat het om een externe harde schijf die momenteel niet is aangesloten. De foto's daarin zijn wel zichtbaar in de bibliotheek, maar kunnen niet bewerkt worden.

- VERZAMELINGEN komt verderop aan bod.
- o SERVICES VOOR PUBLICEREN is een functie voor gevorderden (die die ook maar zelden gebruiken...)

HET RECHTER MENUSCHERM

	Histogram 🔻
ISO 500 17 mm	f / 8,0 1/8 sec.
🗖 Originele foto	
	Snel ontwikkelen 🔻
Voorinstellingen	Standaardinstelli 🗘 🔫
Witbalans	Als opname 💠 🖪
Tintregeling	Automatische tinten 🛛 🚽
Belichting	
Helderheid	
Levendigheid	
	Alles herstellen
Tref	woorden vastleggen 🖪
+	Trefwoordenlijst ┥
	Metagegevens ◄
	Opmerkingen ┥
Metageg. synchr.	Instell. synchr.

We vinden hier de volgende menu's:

- Histogram
- Snel ontwikkelen
- Trefwoorden vastleggen
- Trefwoordenlijst
- Metagegevens
- > Opmerkingen

Ook deze menu's laten zich met een klik op het driehoekje achter de naam openen en sluiten.

© Jos Hagens 2014

- HISTOGRAM toont de verdeling van de pixels over het beeld. Daaronder de basisgegevens van de afbeelding. Een klik op "<u>originele foto</u>" maakt van de foto een slimme voorvertoning, zodat je de foto ook kunt bewerken als de opslag-schijf niet is aangesloten. Let op: dit vergt extra opslagruimte in de catalogus.
- SNEL ONTWIKKELEN stelt je in staat een geselecteerde fot snel te ontwikkelen via een groot aantal voorinstellingen.
- In TREFWOORDEN vastleggen kun je per foto trefwoorden vastleggen. Trefwoorden die je bij het importeren al hebt meegegeven staan in dit vak.
- Bij TREFWOORDENLIJST kun je je eigen trefwoordensysteem opbouwen. Via klik op een trefwoord kun je dat aan de geselecteerde foto verbinden.
- > In METAGEGEVENS vind je alle gegevens die de camera bij het beeld geregistreerd heeft.
- > OPMERKINGEN is een functie voor gevorderden.

HET MIDDENVAK

Hier zie je al je beelden. Als je een (of meerdere) beelden selecteert veranderd het grijze kader in een licht kader.

DE MENUBALK BOVEN:

Bibliotheekfilter geeft je de mogelijkheid om beelden bij elkaar te zoeken op basis van een zoekterm:

- o Tekst
- Kenmerk (vlag, sterren, kleur, type)
- Metagegevens
- Geen = er vindt geen selectie plaats. Hiermee kun je ook een gemaakte selectie weer verlaten.

DE MENUBALK ONDER:

Van links naar rechts:

- Rasterweergave
- Loepweergave
- Vergelijken van twee beelden
- Vergelijken van meerder beelden
- Toekennen van sterren aan het geselecteerde beeld
- Toekennen van een kleur aan het geselecteerde beeld
- Schuif waarmee je de grootte van de rasterafbeeldingen kunt aanpassen
- Het driehoekje helemaal rechts biedt meer/minder opties op deze menubalk

DE WERKBALK ONDER

BOVENSTE REGEL:

- Als je twee beeldschermen hebt kun je beeldscherm 1 en/of beeldscherm 2 activeren/deactiveren
- Rastervertoning activeren
- Pijl links: een stap terug
- Pijl rechts: een stap vooruit
- Informatie over de map, de inhoud van de map, de geselecteerde foto
- Filter in/uit (voor gevorderden)

ONDERSTE REGEL is de filmstrip van de foto's in de geselecteerde map.

LIGHTROOM NAAR JE HAND ZETTEN...

DEELVENSTERS:

Standaard klikken de deelvensters open als je met de muis aan de rand van het scherm komt en weer dicht als je van de rand afgaat.

Je kunt de werking zelf instellen:

- Klik RE op de zwarte rand van het zijpaneel.
- Zet een vinkje bij de gewenste optie:
  - o Automatisch verbergen/tonen
  - $\circ \quad \text{Automatisch verbergen}$
  - Handmatig

Deze laatste optie werkt het beste.

BEKIJKEN VAN FOTO'S:

- 1. De grootte van de beelden in de rasterweergave kun je met het schuifje rechts onder instellen
- 2. Een dubbelklik op een foto in het raster geeft een vergrote weergave (passend op het scherm)
  - a. Een tweede dubbelklik op de vergrote foto vergroot tot 1:1
  - b. Je kunt meerder variaties kiezen in het linker menupaneel bovenin bij Navigator.
- 3. De achtergrondverlichting kun je aanpassen om de foto beter te zien:
  - a. Druk op toets L en de omgeving ok de foto wordt gedimd
  - b. Druk nogmaals op L en de omgeving wordt zwart
  - c. Weer op toets L en de omgeving wordt weer verlicht weergegeven.
- 4. Op een loepweergave kun je een raster of hulplijnen zichtbaar maken:
  - a. Open menu "<u>WEERGAVE</u>" en ga met de muis naar "<u>Loepoverlay</u>" (bijna onderaan) en kies voor hulplijnen en/of voor raster.
    - i. Hulplijnen kun je met de CTRL-toets ingedrukt verplaatsen
    - ii. Rastergrootte kun je met CTRL-toets ingedrukt aanpassen
- 5. Weergeven van gegevens over de foto in de rasterweergave kun je aanpassen
  - a. Schakel rasterweergave in
  - b. Druk CTRL+J en er verschijnt een menu om de instellingen aan te passen
- 6. Weergeven van gegevens over de foto in de loepweergave kun je aanpassen
  - a. Schakel de loepweergave in
  - b. Druk CTRL+J en er verschijnt een menu
  - c. Je kunt twee informatieblokken instellen
  - d. Je kunt kiezen voor of menu 1 of menu 2

WAT KAN ER NOG MEER – VOOR GEVORDERDEN

- Maken van verzamelingen
  - o Snelle
  - $\circ$ Slimme
  - o **Thema**
  - o Gebruik
- Stapels maken van soortgelijke foto's
- Een trefwoordensysteem maken
- Hernoemen van foto's
- Werken met meerdere catalogi
- Optimaliseren van de catalogus
- > Deelvensters en menu's aanpassen aan eigen voorkeur

